

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloquentiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

II. Iurisprudentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39015

genus extinctum velimus. Syr. 38. 2. à deficiantia, quod celebriores urbes medicos alant, quorum opera & cives, & finitimi utantur, & quod in Academicis non minus Professores medici sua stipendia habeant à magistratu, quam aliarum artium ac Scientiarum Professores.

CONFUTATIO. Quòd quidam objiciunt, in manu Dei consistere omnia, atq; Deum optimum esse medicum, id quidem verum est; sed necessariam atq; utilissimam medicorum operam non tollit, quia Deus agit per media. Si sic argumentari vellemus, tolleremus labores humanos & industriam. Verùm hoc foret Deum tentare; non prudenter secundum ejus voluntatem vivere. Voluit Deus nostram agnoscere imbecillitatem, & suam potentiam, quando per res creatas nobis longè inferiores nos curat. Adhæc quòd medicus non semper suum finem cõsequitur, non tam artis, quam malè utentis vitium est, si quis medicinam non ad præscriptum medici sumat, neque suo modo & tempore, nam: *Temporibus medicina valet, ut Ovid. canit.*

CONCLUSIO: Ex dictis docebit satis patere, medicæ artis scientiam esse & dignissimam, & utilissimam, & Reip. maximè necessariam, atq; ob id hereditatem, de qua controversia est, medico deberi, juxta ultimam defuncti patris voluntatem, quæ omnibus firma & rata esse debet.

II. JURISCONSULTI PATRONVS
probabit non medico, sed Jurisconsulto
hereditatem deberi.

EXORDIUM repeter, judices jam cognovisse equalis controversia exorta sit inter tres fratres, Medicum, Jurisconsultum, & Theologum de hereditate, quæ certa conditione ipsis legata est, & quòd Medicus censeat sibi eam deberi.

PROPOSITIO : Se igitur probaturum, non medicum, sed jurisconsultum testamento hære dem esse scriptum, quod huic potissimum conditiones in testamento assignatæ convenient.

CONFIRMATIO DIGNITATIS à subjecto circa quod versatur jurisconsultus, quæ est justitia virtutum omnium regina. Adhæc sic circa justiciam, quæ animi est, jurisconsultus, versatur etiam circa ipsum animum. Ex quo conficitur, eum longè digniorem esse medico, qui corporis duntaxat curam gerit, quod animo infinitis partibus cedit, & sine eo subsistere nequit : animus verò sine corpore maxime. Præterea jurisconsulti frequentiores sunt apud Imperatores, duces & Principes, quam medici, imò quot habet consiliarios illi, tot jurisconsultos habent, ut consiliiarii nomen nemo rueri queat, qui non sit jurisconsultus. Quin etiam ipsi Imperatores quodammodo jurisconsulti esse debent, juris, & legum non imperiti. Hinc Justinianus l. lib. suarum Instit. sic exorditur : *Imperatoriam majestatem non solum armis docerat, sed etiam legibus oportet esse armatam, ut utrumque tempus & bellorum & pacis rectè possit gubernari, & princeps Romanus non solum in hostilibus præliis victor existat, sed etiam per legitimos tramites calumniantium iniquitates expellat, ut fiat tam juris religiosissimus, quam victis hostibus triumphator magnificus.* Quin etiam in statu Ecclesiastico eos videas dignitate & autoritate præire, qui hac scientia pollent. Hanc ergo scientiam dignissimam esse, quæ suos cultores dignitate præcellere facit, nemo dubitat, ut rectè Cic. dixerit: *Auris civilis summo semper in honore fuit cognitio atque interpretatio.*

Cic. 2. de
Off.

CONFIRMATIO UTILITATIS:

1. de Orat.

1. Ab autoritate Ciceronis, qui inquit : *Si esset cognitio juris magna ac difficilis, tamen utilitatis magnitudo deberet homines ad suscipiendum discendi laborem impellere.*

2. Ab

JURISPRUDENTIÆ. 5

2. *Ab effectis.* 1. quod bona consilia suppeditet jurisconsultus. Cicero: *Domus jurisconsulti est totius civitatis oraculum; ab illo tanquam ab Apolline responsa, vitæq; consilia postulantur: illi aurea munera tanquam Delphico Apollini deferuntur: illius januam frequens semper turba frequentat, & qui dubii atq; incerti ad eum accedunt, acceptis tanquam à Deo responsis firmi atque certissimi revertuntur.* Qui ob res jurisconsulti, & sacerdotes, & pontifices appellati, & humanarum divinarumque rerum interpretes, duces vitæ, divitiarum dignitatumq; possessores, Deorum immortalium vicem in terris agere judicantur.

2. Quod pacem & concordiam conservet, cum contentiones hominum jure & legibus dirimat.

3. Quod turbatas Respublicas juris interpretatione placare & sedare possit. Cum enim quid rectum, quid iniquum sit explicat, non possunt non hominum mentes, quibus vel mica humanitatis inest, flecti ad concordiam. Quibus omnibus convincitur, jurisconsulti scientiam arte medica longè utiliorem esse. Nam etiamsi medicus morbos pellat, etiamsi omnes sanet & valentes conservet, tamen felices homines esse non poterunt, nisi pax & concordia serventur; nisi jure regantur, sine quo nulla Resp. florere potest.

CONFIRMATIO NECESSITATIS, à simili, quod quemadmodum pax & concordia necessaria sunt hominibus, ita quoq; illa scientia, qua ista conservantur, quæ est Jurisprudencia.

A destinatis: Quod non unus & alter Professor huius scientiæ publicè alatur, sed plures in Academiis, imò in scholis etiam Trivialibus elementa & principia quædam Juris in suprema classe tradantur.

Ab exemplo Alexandri Severi Imp. Romani, qui suum corpus periculo objecit pro Jurisconsulto,

etiam suo pallio Vlpianum Jurisconsultum, cuius ipse consilio utebatur, prorexit, cum milites eius vitam peterent, ostendens quanto studio Jurisconsultus conservandus sit, & quam necessariò retinendus.

CONFUTATIO: Si qui Jurisconsulti amplis muneribus corrumpantur, id non scientiæ, sed abusus vitium est, neq; abusus dignitatem, utilitatem ac necessitatem rei tollere debet. Quid est, si abusum spectes, quod non relinquendum videatur?

3. Trip.

Quid prodest, quod non ledere possit idem?

Ignem quid utilius: si quis tamen urere tecta

Comparet, audaces instruit igne manus.

4. Test.

Cicero ait: Nullum id esse argumentum, dicere, Philosophiam non prodesse, quòd quidam non perfecti Philosophi turpiter vivant.

CONCLUSIO. Satis jam demonstratum esse, non medicum sed jurisconsultum hæredem esse promuntiandum; ut igitur iudices quod sui sit munus agant & justè tandem pro jurisconsulto & juris patrono sententiam ferant.

III. THEOLOGI PATRONVS PRO-
babit, neque medico, neque iuriconsulto, sed
Theologo ex testamento paterno hereditatem deberi.

EXORDIUM captabit benevolentiam à persona Judicum & Rei. Dicit enim se animadvertisse singularem Judicum benevolentiam & attentionem in causa medici & jurisconsulti audienda: bona ergo se esse spe quod idem facturi sint nunc in patrocinio Theologi, idque porissimum, quòd ille non sua sed communis salutis causa; non hereditatis obrinendæ, sed veritatis defendendæ; non opum quas Theologus contemnere debet, sed pietatis studio hoc faciat: ut hinc pateat amplissima